

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 19. maj 2009
Kontor: Statsretskontoret
Sagsnr.: 2009-7650-0006
Dok.: CHE40267

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 14 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen (Aktindsigt i ministerkalendere), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 14. maj 2009.

Brian Mikkelsen

/

Jens-Christian Bülow

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 14 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen (Aktindsigt i ministerkalendere) (L 212):

”Ministeren bedes kommentere henvendelse af 12/5-09 fra Danske Mediers Forum, jf. L 212 – bilag 5.”

Svar:

I den henvendelse, der henvises til i det stillede spørgsmål, fremkommer Danske Mediers Forum med en række synspunkter vedrørende det fremsatte lovforslag.

Det anføres bl.a. i henvendelsen, at det er diskutabelt, om de hensyn, der er angivet som begrundelse for lovforslaget, er tilstrækkeligt væsentlige og tungtvejende til at kunne begrunde en konkret indskrænkning af offentlighedslovens anvendelsesområde, og at lovforslaget under alle omstændigheder bør gøres til genstand for en tilbundsgående drøftelse. Danske Mediers Forum peger i den forbindelse bl.a. på, at der ikke foreligger et presserende behov, der kan begrunde den anvendte fremgangsmåde, hvorefter der hverken er sket forudgående offentlige debat eller høring af Offentlighedskommissionen. Danske Mediers Forum opfordrer derfor til, at Offentlighedskommissionen uden yderligere ophold høres i sagen, og at lovforslagets behandling samtidig sættes i bero.

I forhold til den nye åbenhedsordning, som der er indgået politisk aftale om, anfører Danske Mediers Forum, at der bør ske en nærmere beskrivelse af omfanget af forpligtelsen for ministrene til at give en vis fremadrettet information om den kommende måneds officielle aktiviteter. Der gives endvidere udtryk for, at den informationspligt, som følger af åbenhedsordningen, bør indarbejdes i lovforslaget.

Justitsministeriet skal hertil bemærke følgende:

1. Som oplyst i bl.a. lovforslagets almindelige bemærkninger er lovforslaget fremsat som led i en politisk aftale, der er indgået den 30. april 2009 mellem regeringen og Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, Socialist Folkeparti og Det Radikale Venstre om en ny åbenhedsordning om ministres udgifter og aktiviteter.

Der vil som følge af denne åbenhedsordning på internettet løbende blive offentliggjort bagudrettede oplysninger om ministrenes månedlige repræsentationsudgifter, udgifter til tjenesterejser, modtagne gaver og varetagelsen af officielle repræsentative opgaver, ligesom ordningen skal omfatte en vis fremadrettet information om den kommende måneds officielle aktiviteter.

Som det fremgår af aftalen, finder aftaleparterne, at den nye åbenhedsordning sikrer offentligheden omfattende indsigt i en ministers forbrug af offentlige midler og deltagelse i aktiviteter, og aftaleparterne er derfor enige om at løfte ministerkalenderen ud af den nutidige offentlighedsordning for derved at bevare kalenderen som et planlægningsredskab og samtidig sikre det historiske kildemateriale, som vil være tilgængeligt efter de gældende arkivregler. Hertil kommer et ønske om (med lovforslaget) at skabe en bedre beskyttelse af ministres privatsfære, jf. herved nærmere det anførte under pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det er således regeringens opfattelse, at der foreligger flere væsentlige hensyn, som taler for at undtage ministerkalendere fra retten til aktindsigt efter offentlighedsloven.

2. For så vidt angår Danske Mediers Forums synspunkter om manglende offentlig debat og høring af Offentlighedskommissionen, skal Justitsministeriet bemærke følgende:

Som det fremgår af den indgåede politiske aftale, er parterne enige om, at både ændringen af offentlighedsloven og den nye åbenhedsordning bør træde i kraft omkring den 1. juni 2009.

Lovforslaget blev på denne baggrund fremsat for Folketinget den 5. maj 2009 – altså fem dage efter, at den politiske aftale var indgået.

Som oplyst i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål nr. 1 og 8 har lovforslaget – som følge af den snævre tidsmæssige ramme for lovforslagets udarbejdelse mv. – ikke været sendt i høring. I stedet for blev lovforslaget sendt til en række myndigheder og organisationer mv. til orientering. De pågældende myndigheder og organisationer mv. fik herved mulighed for at give udtryk for synspunkter om lovforslaget, og jeg har noteret mig, at dette (også) er sket bl.a. i form af Danske Mediers Forums henvendelse til Folketingets Retsudvalg. Lovforslaget har i øvrigt, uanset

at det ikke har været i formel høring, givet anledning til en del offentlig debat.

Det skal i den forbindelse fremhæves, at Justitsministeriet, som nævnt i pkt. 5.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger, har overvejet, om et lovgivningsinitiativ vedrørende spørgsmålet om aktindsigt i ministerkalendere burde afvente resultatet af arbejdet i Offentlighedskommissionen, som Justitsministeriet har nedsat med henblik på at udarbejde forslag til en ny, samlet offentlighedslov.

Efter Justitsministeriets opfattelse har de væsentlige hensyn, der som tidligere nævnt gør sig gældende i relation til en ministerkalender, en helt særlig karakter. Der er endvidere tale om en justering af offentlighedsordningen på et meget begrænset område, der ikke har en særlig sammenhæng med andre dele af offentlighedsloven.

Hertil kommer, at de omhandlede væsentlige hensyn efter Justitsministeriets opfattelse skaber behov for en hurtig ændring af lovgivningen, som ikke afventer gennemførelsen af en ny, samlet offentlighedslov på grundlag af Offentlighedskommissionens betænkning.

Ønsket om en hurtig lovændring fremgår også af den indgåede politiske aftale, der som nævnt fastsætter, at både ændringen af offentlighedsloven og den nye åbenhedsordning bør være i kraft omkring den 1. juni 2009.

På den anførte baggrund er der efter regeringens opfattelse ikke grundlag for at sætte lovforslagets behandling i bero med henblik på høring af Offentlighedskommissionen, således som Danske Mediers Forum opfordrer til.

3. Som nævnt ovenfor under pkt. 1 indebærer den politiske aftale om en ny åbenhedsordning, at der på internettet løbende blive offentliggjort bagudrettede oplysninger om ministrenes månedlige repræsentationsudgifter, udgifter til tjenesterejser, modtagne gaver og varetagelsen af officielle repræsentative opgaver, ligesom ordningen skal omfatte en vis fremadrettet information om den kommende måneds officielle aktiviteter.

Oplysningerne vil blive offentliggjort på det enkelte ministeriums hjemmeside. Der vil senere blive etableret en central, samlet fremstilling af oplysningerne om de nævnte udgifter og modtagne gaver.

Regeringen kan i øvrigt henholde sig til det, som fremgår af den indgåede politiske aftale, og lovforslaget indeholder i overensstemmelse hermed alene en bestemmelse om, at offentlighedsloven ikke gælder for sager om førelse af ministerkalendere, jf. herved den foreslåede nye § 2, stk. 1, 2. pkt., i offentlighedsloven.

Det kan i øvrigt oplyses, at Statsministeriet – inden den nye åbenhedsordnings ikrafttrædelse – vil udsende en vejledning med nærmere retningslinjer til samtlige ministerier. Vejledningen vil blive gjort tilgængelig på Statsministeriets hjemmeside.